Міністерство освіти і науки України

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет журналістики

Кафедра мови засобів масової інформації

Затверджено

на засіданні кафедри мови ЗМІ факультету журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.)

Завкафедри мови ЗМІ –

проф. Марія Яцимірська

Силабус навчальної дисципліни

«Журналістська майстерність»,

що викладається в межах

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«ЖУРНАЛІСТИКА»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

для здобувачів зі спеціальності 061 **– журналістика**

Львів – 2022

Силабус дисципліни “Журналістська майстерність”
2022/2023 н. р.

Назва дисципліни	Журналістська майстерність
Адреса викладання	Львівський національний університет імені Івана Франка (Львів, вул. Генерала Чупринки, 49)
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики; кафедра мови засобів масової інформації
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 журналістика Спеціальність – 061 журналістика
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: movazmi@ukr.net; посилання на сторінку кафедри мови ЗМІ: https://www.facebook.com/kafedramovyzmi Телефон: (032) 239-41-81– стаціонарний.
Консультації по курсу відбуваються	Щовівторка, 14:00–16:00 год. (Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 207) Онлайн-консультації на платформі ZOOM
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua/students/dystantsiyne-navchannia/kafedra-movy-zasobiv-masovoi-informatsii
Інформація про курс	Курс “Журналістська майстерність” належить до дисциплін спеціалізації “Редагування і видавнича справа”. Освітній рівень – бакалавр. 5-й семестр; 6-й семестр
Коротка анотація курсу	Дисципліна “Журналістська майстерність” є дисципліною зі спеціалізації “Редагування та видавнича справа” для освітньої програми бакалавра, яка викладається в 5-6-му семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	**Мета** вивчення дисципліни “Журналістська майстерність” – дати студентам ґрунтовні знання з історії, теорії і практики редагування, виробити у них навички фахового читання, розуміння, інтерпретації та редагування різних видів текстів. **Завдання**: навчити студентів фахово читати, розуміти й інтерпретувати тексти: художні, наукові, публіцистичні, журналістські; аналізувати помилки в ЗМІ і правильно їх редагувати.
Література для вивчення дисципліни	**Основна література:** **Лизанчук В.В.** Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с. **Борґ Джеймс.** Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. **Тимошик М.** С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с. Український правопис – Київ: Наукова думка, 2019. – 392 с. **Житарюк М.Г.** Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: монографія / Мар'ян Житарюк. – Львів: Простір-М, 2008. – 416 с. **Яцимірська М. Г.** Культура мови журналіста: навч. посібник. – 2-ге

	вид., перероб. і доп. − Львів: ПАІС, 2017. – 168 с. **Фаріон І. Д.** Мовна норма: пошук істини (навчальне видання): посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 256 с. **Додаткова література:** **Інтернет-джерела** Кафедра мови засобів масової інформації ЛНУ ім. Івана Франка / Інформаційна сторінка на ФБ // https://uk-ua.facebook.com/kafedramovyzmi 5 речей про майбутнє журналістики, які потрібно знати // https://ua.ejo-online.eu/4418/etyka-ta-yakist/5-trends-in-journalism MOVA.info – лінгвістичний портал // URL: http://www.mova.info Словники України online / лінгвістичний портал / Український мовно-інформаційний фонд НАН України // URL: http://www.lcorp.ulif.org.ua>dictua Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/ https://translate.meta.ua/ua/orthography/ https://languagetool.org/uk
Тривалість курсу	5-й семестр. 6-й семестр
Обсяг курсу	5-й семестр. 32 години авдиторних занять. З них 32 години лабораторних занять та 28 годин самостійної роботи 6-й семестр. 32 години авдиторних занять; 28 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде: **Знати:** - теорію і практику редагування медійних текстів; - основні складники журналістської майстерності; - особливості написання мультимедійних текстів; - теоретичні основи медіазнавства; - тенденції журналістики майбутнього **Вміти:** - практично застосовувати набуті знання; - аналізувати і критично оцінювати медійні тексти; - редагувати мультимедійні тексти
Набуття компетентностей	
Загальні компетентності (ЗК):	ЗК 01. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

	ЗК 02. Здатність спілкуватися на професійному рівні державною та іноземними мовами. ЗК 03. Здатність працювати в команді, вміти мотивувати людей та досягати спільних цілей. ЗК04. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей. ЗК05. Здатність професійно використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 06. Здатність бути критичним та самокритичним. ЗК07. Здатність до розробки проєктів, зокрема медіапроєктів та управління ними.
Спеціальні (фахові, предметні) компетенції (СК):	СК01. Здатність створювати інформаційний чи аналітичний матеріал для ЗМІ. СК02. Здатність до фахового аналізу інформаційної медіагалузі. СК04. Володіти нормами культури мови в журналістській практиці, редагувати та продукувати тексти різного типу відповідно до мети, призначення й умов спілкування. СК 05. Володіти поглибленими знаннями з медіабезпеки, уміти використовувати їх у професійній та соціальній діяльності.
Програмні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен досягти таких Програмних результатів навчання: ПРН01. Працювати як «універсальний журналіст»: створювати текстовий, аудіовізуальний та мультимедійний контент. ПРН03. Використовувати державну та іноземну мови в професійній діяльності. ПРН05. Аналізувати системно й концептуально текст і контекст сучасних українських медіа. ПРН06. Приймати обґрунтовані рішення у складних комунікативних ситуаціях, вирішуючи професійні завдання. ПРН 07. Демонструвати редакторські навички роботи над текстом. ПРН 08. Розпізнавати/спростовувати фейково-маніпулятивні наративи в умовах гібридної війни, готувати аналітичні матеріали. ПРН. 11. Здійснювати комунікацію з колегами, планувати та виконувати самостійну і командну роботу. ПРН 13. Аналізувати та узагальнювати національні та світові медійні тенденції. ПРН 14. Дотримуватися принципів і правил медіабезпеки, використовувати їх у журналістській практиці.
Ключові слова	Текст, редагування, журналістська майстерність, соціальні комунікації, універсальний журналіст, подкасти, навчальні відео
Формат курсу	Очний
	Проведення лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Підсумковий контроль, форма	іспит – презентація власних проєктів
Передумови курсу	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань з

	“Української мови в ЗМІ”, “Практичної стилістики української мови”, “Теорії і практики журналістики”
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, групові (4-5 студ.) виконання завдань, дискусія, візуалізація основних тез власного виступу, подкасти, обговорення топтеми в медійному просторі, рольові ігри та ін.
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загальновживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: • практичні: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50. • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50 Підсумкова максимальна кількість балів – 100. **Письмові роботи:** студенти виконають декілька видів письмових робіт (творчі завдання, есе). **Академічна доброчесність**: роботи студентів повинні бути самостійними, поклики на джерела – обов’язкові. **Відвідування занять** є обов’язком кожного студента. **Література.** Література, яку рекомендовано студентам, доступна в інтернеті та факультетській бібліотеці. **Політика виставлення балів.** Прозора та об’єктивна, без порушень академічної доброчесності.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

**** Схема курсу**

год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання
	Тема 1. Структура і завдання курсу		**Лизанчук В.В.** Журналістська майстерність: підручник / Василь	Опрацювати джерела до

4 год.	“Журналістська майстерність”. Універсальний журналіст. Літературний редактор. Медіаредагування. Ефективна комунікація.	лекція практ. заняття	Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с. Борґ Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. 5 речей про майбутнє журналістики, які потрібно знати // https://ua.ejo-online.eu/4418/etyka-ta-yakist/5-trends-in-journalism Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста: навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. − Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.	курсу “Журналістська майстерність”. Підготувати презентацію На тему «Універсальний журналіст»
4 год.	**Тема 2.** Професійна компетентність журналіста, навички редагування Невичерпна цікавість Вміння знаходити інформацію. Аналітичний розум, увага до деталей. Досконала усна і писемна мова, вміння грамотно висловлювати свої думки. Знання офісних програм для створення і редагування текстів. Навички комунікації. Знання іноземних мов.	Практ. заняття	**Лизанчук В.В.** Журналістська майстерність : підручник / Василь Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с. Борґ Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/ Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста: навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. − Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.	
4 год.	**Тема 3**. Особливості редагування текстів інформаційних жанрів.	лабораторне заняття	Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с. **Борґ Джеймс.** Мистецтво говорити.	Відредагувати текст замітки.

			Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с.	
4 год.	**Тема 4**. Особливості редагування текстів аналітичних жанрів.	лабораторне заняття	1. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: ПАІС, 2009. – 432 с. 2. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. – К.: Либідь, 2013. – 360 с. 3. Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с. 4. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. − Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.	Відредагувати статтю.
4 год.	**Тема 5**. Особливості написання текстів художньо-публіцистичних жанрів.	лабораторне заняття	**Лизанчук В.В.** Журналістська майстерність : підручник / Василь Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с. **Борґ Джеймс.** Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. . Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. − Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.	Написати текст (художній, публіцистичний)
4 год.	**Тема 6.** Специфіка роботи літературного редактора в мережевих виданнях.	лабораторне заняття	Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/ Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. − Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.	Проаналізувати структуру, тематику, мову, верстку газетного номера.
	Тема 7. Особливості мови і стилю	лабораторне	Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і	Проаналізувати структуру,

4 год.	інтернет-видань.	заняття	наука, 2019. – 560 с. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: ПАІС, 2009. – 432 с. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. − Львів: ПАІС, 2017. – 168 с. Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/	тематику, мову інтернет-видання.
4 год.	**Тема 8.** Рекламний текст: жанрові особливості і методика створення.	лабора торне заняття	**Борґ Джеймс.** Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. **Андерсон Кріс.** Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с.	Створити рекламний ролик.
4 год.	**Тема 9.** Етапи роботи над науковим текстом. Редагування наукового тексту	лабора торне заняття	1. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: ПАІС, 2009. – 432 с. 2. Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/ 3. Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с. 4. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. − Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.	Підготувати доповідь, тези на конференцію.
4 год.	**Тема 10.** Блоґ. Особливості жанру.	лабора торне заняття	**Борґ Джеймс**. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. − Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.	Проаналізувати структуру, мову, тематику сучасного блогера (за вибором).
4 год.	**Тема 11.** Авторський	лабора	**Борґ Джеймс.** Мистецтво говорити.	Підготувати

	проєкт: від задуму до виходу у світ.	торне заняття	Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. **Андерсон Кріс.** Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с.	проєкт майбутньої телерадіоперед ачі.
4 год.	**Тема 12.** Аналітична журналістика. Методика написання та редагування аналітичних статей	лабора торне заняття	Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/ Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. − Львів: ПАІС, 2017. – 168 с. Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с.	Написати аналітичну статтю про російсько-українську війну
4 год.	**Тема 13.** Військова та воєнна термінологія. Типові помилки в ефірному мовленні на вживання воєнної термінології.		Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. − Львів: ПАІС, 2017. – 168 с. Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с.	Проаналізувати мережеві тексти на тему військової агресії Росії. Виписати воєнні терміни, пояснити їх значення.
4 год.	**Тема 14**. Презентація жанр публічного мовлення	лабора торне заняття	**Борґ Джеймс.** Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. **Андерсон Кріс.** Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с.	Створити власний проєкт Презентації одного з жанрів публічного мовлення
4 год.	**Тема 15.** Подкасти та їх роль в ефективному навчанні	лабора торне заняття	Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/	Створити подкаст на тему: «Журналіст майбутнього».
4 год.	**Тема 16.** Навчальне відео. Мовна комунікація в епоху мультимедіа.	лабора торне заняття	**Борґ Джеймс.** Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL:	Створити туторіал (до 30 хв.) на тему «Мистецтво оратора».

			http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/	